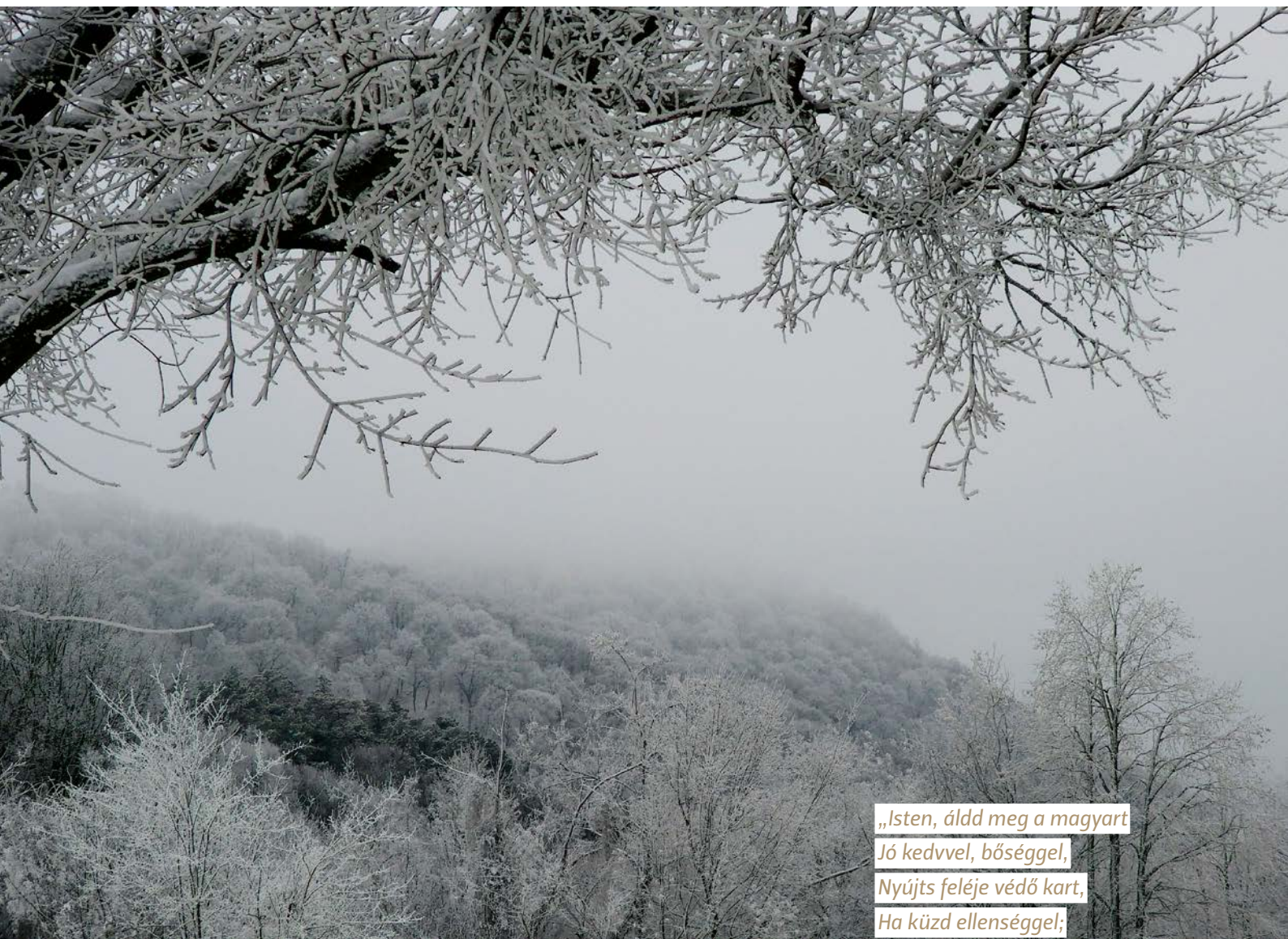

BOGDÁNYI Híradó

„Isten, áldd meg a magyart

Jó kedvvel, bőséggel,

Nyújts feléje védő kart,

Ha küzd ellenséggel;

Bal sors akit régen tép,

Hozz rá víg esztendőt,

Megbűnhötte már e nép

A multat s jövődőt!”

Boldog új esztendőt kívánunk!

Kölcsey Ferenc: Himnusz

November 21. ■ „Angyalok Citeráján” címmel rendezett zenés irodalmi estet a FAKULT egyesület. Dsida Jenő életútjáról és költészetéről **Varsányi Viola** tartott előadást, az egyesület színjátszóitól verseket-, Ott Rezsőtől és Kovács Andrásról zenei feldolgozásokat hallhatott a közönség.

November 22. ■ Erzsébet-bál. Idén is megrendezte hagyományos őszi programját a **Donauknie Tanzgruppe**. A csapat bemutatója után a Szomori Fiúk biztosították a jó hangulatot a Művelődési Házban megrendezett nagyszabású eseményen.

November 29. ■ **Faátadó ünnepség.** Ohács Erikának, az Értéktár Bizottság tagjának köszönhetően értékmentő program indult el Dunabogdányban. Ősi gyümölcsfáink – még életben lévő ágait – fiatal alanyokra oltotta Kiss Balázs erdőmérnök, amelyeket ünnepélyes keretek között az elmúlt évben világra jött gyermekek szülei vehettek át.

December 6. ■ Az idei Dunabogdányi Adventi Vásáron is megtelt a Művelődési Ház nagyterme a helybeli – és vendégalkotók kézműves termékeivel. A látogatók a vásárlás mellett diavetítésen, kézműves foglalkozáson vehettek részt, a legkitartóbbak pedig a **Mikulás-mesevonatra** is felülhettek!

December 12. ■ Az 5. **Dunabogdányi Kocsmakvíz** is nagy csatát hozott! Ismét több pontegyenlőség alakult ki a dobogón, ami a januári záró forduló végéig teljesen nyitva hagyja a bajnokság kimenetelét. Vajon ki lesz a végső győztes?

December 14. ■ Teltház előtt adott koncertet a dunabogdányi **Svábzenekar** a Művelődési Ház nagytermében! A már-már szokásosnak mondható karácsonyvárá koncert végén a zenekar megvendégelte a hálás közönséget.

Kiadja: Dunabogdány Község Önkormányzata ISSN 2498-4612 ■ **Felelős szerkesztő:** Olgyay János ■ **A szerkesztőbizottság tagjai:** Hock Zsuzsa, Kristóf Edit, Olgyay János
■ **Címlapfotó:** Lepsényi Katalin ■ **Elérhetőségeink:** +36 26 391 025, www.dunabogdany.hu, hirado@dunabogdany.hu ■ A cikkek maximális terjedelme: 4500 karakter (a meghatározott karakterszám túllépésével érkező írásoknál a szerkesztőbizottság nem tudja garantálni az adott hónapban való megjelenést). **A februári számba a cikkek leadási határideje január 15.** A szövegeket word-dokumentum formátumban, a képi illusztrációkat jó minőségben, külön mellékletben csatolva várjuk ■ **Tördelés, nyomdai előkészítés:** Várady-Szabó Bence ■ **Nyomás:** Spori Print Vincze Kft., Fv.: Víznerne Vincze Ingrid, www.sporiprint.hu

A magyar kultúra ünnepe: Himnuszunk születésnapja

1989 óta január 22-én ünnepeljük a magyar kultúra napját. Annak emlékére, hogy e napon tisztázta le, és dátumozta versét Kölcsey Ferenc.

A kultúra szó művelést, művelődést jelent, és gazdag jelentésköre van, hiszen minden foglalkozásnak, emberi viselkedésnek, tevékenységnek megvan a kultúrája, irodalma. A Himnusz méltósága arra kötelez, hogy ezt a napot a szépirodalom eszméivel, alkotásaival ünnepeljük. Ha a kultúra irodalmi gyökereit keressük, akkor a mélyben a kultuszt találjuk, azt a vallásos-mágikus rendet, miáltal a Paradicsomból kiesett ember megpróbál visszatérni eredetéhez. A középkor végéig a keresztény művészetnek is alapja a rend, a kultusz és a kultúra egysége volt. Erre mutatnak például az ókori drámák: középpontjukban a bűn áll, vagyis az isteni rend megsértése. Hogyan nyilvánult meg ez az ókori Athén fénykorában? Akkor kötelező volt színházba járni a város szabad polgárainak. Ingyenes volt, s az állam kártalanította a nagyon szegényeket a kiesett munkaidejükért. A színházba nem szórakozni jártak, hanem azért, hogy felismerjék a természetfeletti rend gondolatát. (Milyen tömör a mi nyelvünk, mennyire tud sűríteni: a szórakozás töve a szór, azaz szétszórja az embert, nem rendbe fogja.)

Milyen sokat mondó Szophoklész híres műve, az Antigoné! A címszereplő, Antigoné eltemeti bátyját, aki városa elleni harcban esett el. Tilos lenne őt eltemetni, mert ha zaaruló lett, ez a város királyának, Kreónnak a parancsa. Aki megszegi, halálra. Antigoné vállalja ezt a büntetést, mert az égi parancs: a testvérszeretet fölötte áll a földi hatalom parancsának. A nézőt magával ragadja a főhős nő értékrendje, azonosul vele, erkölcsi magaslatra emelkedik, és megrendül, megtisztul, katarzison megy át. Felismeri, hogy az isteni rend felette áll az emberinek, a földinek.

Még a középkor nagy drámái is ezzel a lelkiismereti kérdéssel vívódtak. Gondoljunk csak a Hamletre, Shakespeare nagy művére! A címszereplő, a dán királyfi a kizökkent időt akarja helyre tolni, azaz apjának gyilkosát megölni, és az erkölcsstelené vált udvari környezetet megtisztítani. Életével fizet küzdelméért, az isteni rend helyreállításának ügyéért.

Ha szétnézünk a 19. század nagy orosz irodalmában, megrendít Dosztojevszkij híres regénye, a Bűn és bűnhődés. Igaz, nem dráma, de drámái benne az Isten helyébe lépett gőgös individuumnak, Raszkolnyikovnak a

sorsa. Ez a fiatal ember azt képzelte, hogy joga van elpusztítani egy gonosz öreg uzsorásnőt, aki sok szegény adósának okozott nyomasztó gondot. Hiszen „jót tesz”, ha eltapos egy férget! Idáig fajult az Isten nélküli ember gondolkodása. A gyilkosság után azonban idegei felmondják a szolgálatot. Kiborul, mert nem tudott leborulni. Túl akarta lépni a „ne ölj!” isteni parancsát. Nem is nyugodhat meg, míg

„A semmi ágán ül szívem,
kis teste hangtalan vacog.” – József Attila

„Csillaghálóban hanyódnak,
partra vont halak.” – Pilinszky János

Az egyén elszigetelődött, ugyanakkor a társadalom eltömegesedett. A művelődés elit- és konzumkultúrára hasadt. A művészetet sokak számára a szórakoztató ipar produkciói helyettesítik. A valódi irodalmat a lektúr.

Ady már a század elején megírta, mi a baj; a kornak nincs központi vezérlő eszméje.

„Minden Egész eltörött,
minden láng csak részekben lobban.”

Hol találunk e naphoz illő fényt, irányadást? Úgy illik, hogy Kölcsey Ferenc írását vegyük elő, a Parainesist, az unokaöccsének szánt erkölcsi intelmeket: „Imádd az Istenséget... Szeretni az emberiséget,”

Ettől a parancstól nagyon logikus okfejtéssel eljut a kozmopolitizmus, a világpolgárság elvetéséig: „Az emberi tehetség parányi lámpa, mely egyszerre keskeny kört tölthet meg fényével.” A parányi lámpa tehát saját körét világítsa meg: „Szeresd a hazát!” Ezzel együtt: „Meleg szeretettel függj a hon nyelvén!”

Ha a mai korgondolkodás nagymoguljai fitymálva legyintenek erre, mondván, hogy most már nem kellene az elavult ideák, mert „Én vagyok az Új!”...

Válaszoljunk Babits Mihállyal: „A Régi jobb volt!”

Himnuszunk ma is példát ad arra, milyen érzések vezessék az imádkozót: a **hála** („Általad nyert szép hazát...”), a **bűnbánat** („Haj, de bűneink miatt...”) s az **irgalomért könyörgés** („Szánd meg, Isten...”)

■ Varsányi Viola

„Kincses ez a hely!”

Újévi interjú Liebhardt András polgármesterrel

■ **Tudod-e hányadik polgármester vagy Bogdány történetében? Van-e „szakmában”, hivatásban példaképed?**

LA: Foglalkozom helytörténettel, de bevaló, nem tudom, hányadik vagyok a bírók, tanácselnökök és polgármesterek sorában. A rendszerváltás óta kilenc ciklus volt, az ötödik vagyok, de ez azért köztudott. Kimondott példaképem nincs, de a példákban tanulni kell, akár történelmi személyiségről, akár a ma emberéről van szó. Bármelyik emberről. Az ember figyeljen, és igyekezzen bárkitől egy-egy jó példát vagy gyakorlatot átvenni, és koherens módon magába építeni. Minden olyat, ami hasznos és felemelő.

■ **A végzettségeid alapján történész, művelődésszervező voltál a választásodig. Mindkettőt tudod hasznosítani? És hogyan?**

LA: Kulturális szakemberként végeztem, és négy évet jártam történész szakra is. A kulturális életből a kultúra szeretetén túl a rendezvények menedzselése, valamint a különböző csoportok, személyiségek, általában az emberi tényezők összehangolása a tapasztalat, amit hoztam. A történelem pedig, mint Hérodotosz óta tudjuk: az élet tanító-mestere. Engem főként a politikátörténet, a történelmi folyamatok érdekelnek, valamint az ember és emberi tényező az adott történelmi együttállásban.

■ **A legek: a legeredményesebb ügy, projekt...**

LA: Az árvízi „romok” eltakarítása szép és sikeres önkormányzati, az elszámolása, és a vis maior pályázat illetően sikeres érvényesítése szép hivatali feladat volt. De rengeteg ügy van. Ritka a „kurz und gut” megoldás. A nagy horderejű ügyek összetettek, és sokáig húzódnak. Az ember szeretné, a polgárok pedig várják, hogy gyorsan és huszárosan menjen minden, de itt a gordiuszi, Nagy Sándor-os megoldás ritkán játszik. Főleg, hogy a lezárt ügyeknek is legtöbbször utóéletük van. A legeredményesebb ügy(ek) tehát még előttünk áll(nak)...

■ **... a legnehezebb polgármesteri feladat ...**

LA: Sok helyzetet alaposan átnézünk, felmérünk, és tudjuk a megoldását, de legtöbbször arra jutunk, hogy nincs rá pénz. Példát is mondok: vízelvezetések, utak rendbehozatala. Itt a legtöbb esetben a közműfelújítás is kötelezettség lenne. Vagyis nemhogy az út felújítására nincs forrás, de mikor a kötelező közmű-állásfoglalást kikérjük, kiderül, hogy a fél évszázados közmű cseréje nélkül hozzá sem nyúlhatunk. És sok olyan feladat is van, ami nem látványos, de meg kell oldani, akár

valahogy saját erőforrás nélkül is. Például trafóáthelyezés az átmenélőnél kb. 50 milliós projekt, enélkül jó vastagon szennyvíz és fekália önti el a falu egy részét árvízkor. Ez egy katasztrófa-helyzet elhárítása lenne egy kritikus infrastruktúrájánál. Avagy: átadása óta beázik a tanuszoda, az alagsor födémjének vasbetonja vízben áll, ahol láthatóan és folyamatosan csurog a víz, ebben a vizes környezetben áll a drága gépészet. Amíg nem kell bezárni az intézményt végleg, nincs is szem előtt. Nincs erőforrás az intézményekre sem, amelyek nagy része felújítást igényel. A tenni akarás nagyobb, mint a lehetőség. Ez az, ami nehéz.

■ **... a legkedvesebb történet ...**

LA: A legutóbbi jut eszembe, régi helyi gyümölcsfákról oltott csemetéket adtunk át az ebben az évben született, (illetve megszületendő) bogdányi gyermekek részére. Megható volt, hogy 22 családból 17 eljött gyermekestül. (Egy anyuka szeretett volna még eljönni, de nem tudott, mert éppen akkor hozta világra a gyermekét.) Jó volt együtt látni a legfiatalabb bogdányiakat, egy első „osztálytalálkozó”, gyermeki gügyögés töltötte be a Művelődési Házat. Igazi örömnemzet volt, a visszajelzésekből ítélve a részt vevő családoknak is. Az egész Ohács Erika kezdeményezése, amit hagyományra szeretnénk növeszteni. Köszönet érte neki, az oltóvesszőket adományozóknak, valamint Kiss Balázs erdőmérnöknek is, aki a vadalanynak adta, és oltotta is a fákat. Nem is kért érte semmit, azt mondta: „Ha a Jóisten ennyi gyermeket ajándékozott, ennyi fát én is ajándékozhatok hozzá!”

■ **... a legizgalmasabb pillanat ...**

LA: Nem annyira tűnik izgalmasnak, csak annak, aki benne van. Ingtatlanjainkat, intézményeinket versenypiacról látjuk el energiával, gázzal és árammal. Ezek rövid határidejű ajánlatok. December 10-ig az utolsó pillanatig megy az idegek játéka, hogy ne fussunk ki az időből, de a legjobb opcióval le tudunk szerződni. Most épp túl vagyunk rajta, legalább ez ügyben nyugalom van egy évig. Az már mindannyiunk közös izgalma, hogy a vezetékkel jön is a gáz, ne lőjék el valahol. Ilyen világot élünk.

■ **... a legkedvesebb polgármesteri tevékenység ...**

LA: Szeretek beszédeket írni, különösen történelmi kontextusban. A polgárok leginkább kézzelfogható, mindennapi gondjaik megoldásai alapján ítélik meg az embert, ami természetesen a kötelező, olykor tel-

jesíthetetlen penzuma a vezetőnek: nagyon fontos és a hitelesség alapja. De hiszem, hogy ezen túlmenően a mondanivaló is fontos. Ha a problémamegoldásban sikeres lesz a csapat, akkor az üzenet is nagyobb kontúrú kap. Közösségben gondolkodni. Kicsit emelni, együtt emelkedni kell a közösséggel, szellemi és gondolati tartalommal tölteni és töltekezni, összefüggésben látni és láttatni. Ma ez kevésbé divat, a hab, az önreklám megy inkább. Az eladható, rövid, könnyen fogyasztható, szelfi-hegyekkel aládúcolt történetet veszik észre az emberek. Kommunikációs szempontból értem, de viszolygok ettől, és nem ezt képviselem.

■ **... a legmulatságosabb helyzet ...**

LA: Egyszer valaki azzal keresett meg, hogy az önkormányzat tudna-e adni, esetleg kölcsönadni húszmilliót házvásárláshoz, hogy ideköltözhessen a faluba. Hát, a szemem a falakat pásztázta, vajon hol a kandi-kamera?!

■ **A beszámolóban hallhatunk a polgármesteri kötelezettségekről, utakról, de milyen egy átlagos nap?**

LA: A bejárásokat és a kiküldetéseket leszámítva sokat vagyok a hivatalban. Ülő munka sok ügyel, írással, egyeztetéssel és tárgyalásokkal. Külön koncentrálni kell, hogy el ne feledkezzen valamiről az ember. Ha egy ügy a menetben épp a partnernél áll, vissza-vissza kell térni és nógatni, és ismét felvenni a fonalat. Párhuzamosan egymás mellett futó sok-sok ügy mellett ez már nem olyan egyszerű. Azt is szem előtt kell tartani, hogy ez ne tegye ki teljesen a mindennapokat. Messzebbre is és az ügyeket tekintve magaslatról is illik szemlélni, különben elvész az irány. A munkaidőn kívül, amennyire csak tudok, a helyi rendezvényekre is elmegyek, nem pusztán kötelességből, ebben a milióban éltem az elmúlt húsz évben szervezőként.

■ **Minden megszólalásodban kiemeled, hogy Bogdányban a közösség kiemelt jelentőségű adottság. Mit értesz a közösség szó alatt? Hogyan fordíthatjuk ezt „aprópénzre”?**

LA: A közösség sokrétű. Önkormányzati szempontból minden itt lakó polgár egyenlő és a hivatal csakis így állhat és áll hozzá. De talán érezzük az ezen túli világot. Van, aki csak lakcímében bogdányi. Nem én tartom annak, hanem önmaga, még ha nem is így címkézi meg a helyhez kötött viszonyát. Talán csak a természeti szépség fogta meg, talán nincsenek is elmélyült helyi kapcsolatai. Talán csak egy – reméljük szép – állomás a hely az életében. És van, aki részt akar venni a közösségi életben, a részévé válni. Lett légyen ősbogdányi, vérségi-nemzetiségi alapon vagy beköltözőként már sokgenerációs polgár, vagy olyan, aki csak nem régóta él itt, de megtette a lépést a beilleszkedés, a közösségünk felé. Ezek a több irányból ér-

kezők mind a bogdányi közösségünk tagjai. Félreértés ne essék, mindenki úgy él, ahogy akar. De biztatok is mindenkit, nagyon nagy gazdagságban lehet része: aki beilleszkedik, kincseket lel. Mert kincses ez a hely! Lehet, hogy az útjaink kopottak, olykor nyikorog a szolgáltatások gépezete, de ebben a faluban minden megvan, ami az igazán minőségi élethez kell. Együtt sírunk, együtt nevetünk, közös kódjaink vannak–lehetnek, emeljük, ha kell, elhordozzuk egymást. Az ügyben kéne társadalmi vitát folytatnunk, hogy melyek a valódi élethetőség jegyei. Mik a kincseink, és mik azok, amikre valóban szükségünk van egy valóban boldogabb élethez. És a kevés erőforrásból mi az, ami ebből megvalósítható.

■ **Hogyan látod, bővült-e ez a közösségi kör?**

LA: Lassan, de ez nem baj. A szerves fejlődés a jó, mert a tömegesség kilúgozná a hagyományainkat. Ideális esetben a hagyományaink az új érkezőkkel együtt is érintetlenül továbbélnek, és újabb értékekkel gazdagodhatunk a kölcsönös tisztelet alapján. De ne feledjük, nem magától értetődő ez. Nekünk mindannyiunknak van feladatunk, hogy ne váljunk alvó, kertvárosi identitású hely. Mindig mondom, az számunkra visszalépés lenne.

■ **A hivatalban volt-e vagy tervezed-e a mostanság divatos „csapatépítést”? Melyik településre vinnéd szívesen a kollégáidat „töltekezni”?**

LA: Érdekes helyzet volt a ciklus eleje, nagy volt a jövés–menés, szinte új lett minden kolléga a hivatalban. Jegyző asszony, Lindmayer Eszter nagyon sokat ad arra, hogy összeszokott legyen a csapat, és jó a hangulat a hatékony munkavégzéshez. A köztisztviselői napon Tatán jártunk, már kipróbált program volt, korábban szerveztem oda német csoportot is. Szívem szerint egyszer egy erdei túrára vinném őket. Karácsony előtt kézműveskedtünk is Varga Anna jóvoltából. Kellenek az ilyen alkalmak, mert amúgy erősen forog a mókuskerek, amiben a kollégák kiválóan helyt is állnak, amit ezúton is köszönök.

■ **Ez már érinti az együttműködés kérdését. Bogdány is csatlakozott a térségi együttműködéshez. Vannak-e olyan ötletek, megvalósult projektek más településeken, amelyeknek a „hazai” megvalósításán elgondolkodtál? Ha tetszik mi az, amit irigylésre méltónak tartasz? Játsszunk a gondolattal, járjuk be a 11-es mentén a településeket..., akár a szigetre is átmehetünk.**

LA: Örülök a térségi együttműködésnek, ennek az apropóját most a Versenyképes Járások Program adja. A SZEI eszközfejlesztésére ment, meggy kétszer 250 millió, mert Szentendre kész programmal repült rá, és természetesen az egész járás érdeke az egészségház fejlesztése. Közös meggyezéssel a jövőben közlekedési ügyekre

fókuszálnánk. A szigetek buszjárat–sűrítéseket szeretnének, kisbuszos ráségítéssel kiépíteni. Én a buszfordulót szeretném Visegrád–Szentgyörgypusztához telepíteni a programhoz kapcsolódóan, nem kiabálom el, azt vizsgáljuk még, elfér-e (jelenlévő te-reptárgyakhoz, valamint van egy tervezett EUROVELO út ott), a zöldhatóság engedi-e stb. Ebben megvalósulna a több település elve: Visegrád érdeke az ottani lakók miatt, Kisoroszinak is a révátkelő miatt. Nekünk a falu északi részének jelent biztosabb, bővített közlekedést. A MÁV támogatja. Több telepü-

lés gyalogátkelőhely kialakításával indulna a csomagban. Ha nem lehetséges a buszforduló áthelyezése, akkor mi is zebra kialakításához pályázunk, ennek előkészítését megkezdjük. Elsőre nyakatekertnek tűnhet ezzel indulni, a járásban megnövekedett forgalom okán mégis belátható, hogy több települést érint egy ilyen beruházás. Nyáron mi is látjuk ezt, „születni kell” a Duna-parti oldalra, ha át akarunk jutni. Visszatérve a kérdésre, egy nagy gyümölcsösös térség, az alma és körte esete: minden településnek megvan a maga speciális helyzetéből fakadó gondja–baja. De vannak közös pontok, és lehetnek jó gyakorlatok, amelyeket elleshetünk, adaptálhatunk. Én sokat tanulok a polgármester kollégáktól.

■ **És akkor a falukép. Mennyi lehetősége van a polgármesternek és az általa vezetett hivatalnak, hogy legalább nagyjából egységes legyen a falukép...**

LA: Az erre vonatkozó rendezési terv betartását szeretnének elérni. Főépítéssz foglalkozta-

tunk, az ő megokolt javaslata alapján születik a polgármesteri állásfoglalás faluképi szempontból. Örülnénk, ha belülről jövő lenne az igény a szépre, de tudjuk, ez hosszú folyamat, és sokszor kőkemény anyagi kérdés. Az önkormányzatnak is példamutatónak kell lenni a beruházásainál. Olyan ügy ez, hogy inkább a jövő lesz hálás a mostani kiállásunkért vagy bosszús a mulasztásainkért. Az értékeink közös felismerésében nagy segítségre számítottok a nemrégiben felállított Értéktár Bizottságtól, amely közvéleményformáló is lehet ebben a tekintetben.

■ **Apánál (Horányi György könyvtáros és helytörténész) olvastam, hogy hányféle elfoglaltság, ha tetszik munka volt a faluban a bányától a szövetkezeten át az egyéni gazdaságokig. Most mi van e tekintetben?**

LA: A nagyszüleink korosztálya kezdte már meg az ingázást, „gyárba ment”. Ezzel párhuzamosan hagytak fel a hegyeinket művelteté emelő gyümölcsstermesztéssel. A bánya a századeleji 5–600 főtől a hetvenes évek 130-as számán át a mai néhány fős foglalkoztatásig jutott. (És csak közüzalékot szolgáltat, nincs többé kőfaragás!) A helyi ipar a környező településekhez képest szép, de nem jelent tömeges helybeli munkalehetőséget. Az önkormányzat a legnagyobb foglalkoztató. Ingázó a falu. A bejárás mindennapi teher a munkakorú népességnek, és a fiatalok egy része nem is vállalja. Ez kihívás a közösségnek, hogy a fiataljaink egy időre vagy végleg költöznek–e el. Ha addig beléjük plántáltuk a bogdányiság érzését, van esély, hogy

visszajönnek, ha nem, elvesztek, és tegyük hozzá: elvesztünk. És ne feledjük, a kívülről jövő kereslet felnyomja az ingatlanárakat, ami egy ide kötődő fiatalnak – ha nem örököl – nehézséget jelent a terveit illetően. Hiába lett közgazdaságilag kétszeres értékű alattunk a lakóingatlan az elmúlt tizenévben, abban a pillanatban, ha piaci szempontból értékke válik, vagyis értékesítésre kerül, az már kudarc önmagában, mert azt jelenti, hogy elköltözünk, vagy a gyermekünk költözik majd el.

■ **Az tudjuk, hogy a polgármester úr nagy álma a hajóállomás. Vajon?**

LA: Hajóállomásra elsősorban azért lenne szükség, mert az egy olyan turizmust jelent, ami nem jár személygépkocsi-forgalommal. Ha meg lenne, nyugodt szívvel drasztikusabban is szabályozhatnánk a parkolási rendet. Amúgy azért is fontos a hajó, mert lehetőség is lehet az ingázó közlekedés kiváltására. Ehhez azonban elengedhetetlen az állami szerepvállalás, mert új, korszerű hajóflotta nélkül ez lehetetlen. Jelentős befogadóképességű, kényelmes és gyors hajókra lenne szükség. Eddig az autópályák és autótutak voltak fókuszban, mintha kezdene a politika homlokterébe gyűrőzni a vonatközlekedés fejlesztése is, a hajózás a végén kullog. Pedig a 11-est valahogy tehermentesíteni kéne, az épp most kútba eső Váci hídtól pedig bevaló, félek. A MAHART Passnave-val egyeztettem, szakaszunkon több helyen lehetséges kikötő telepítése szakmailag, de költsége minket terhelne, 100 milliós nagyságrend...

■ **Örökös kérdés a strand és környéke, a lehetőségek behatároltak ugyan, de mi várható? Lesz-e parkoló a szépen rendbe tett Árpád téren?**

LA: Az Árpád tér egy szűk közterületi részt leszámítva önkormányzati tulajdonú ingatlan. Múlt évben éltem a lehetőséggel, hogy tereprendezéssel rendbe tegyük, hogy úgy mondjam, így hozza az értékét. Mi is abban gondolkodtunk, hogy kiválthatja a strandot parkolási szempontból, mert ugyan februárban fogunk majd a bizottsággal strand ügyben behatóbban értekezni, de én azt látom, hogy a parkolás szűkítése felé megy a diskurzus. Mi a legjobb hasznosítást szeretnénk ott elérni, akkor is, ha parkosítani kell. Azzal a gondolattal is kacérkodtam, hogy ide – egy helyre – kéne telepíteni a Strand mellől a motoros vízi sportot, de ez parthasználati szempontból is tisztázatlan kérdés még.

■ **Folyamatosan ámulhatunk a pályázati eredményeken, de mindig vannak vágyak. Egy év, egy kerek év után hogyan látod ezek realitását?**

LA: Az elért pályázati sikereknek örülünk, hálaság vagyunk, együttműködünk a kormányzati szereplőkkel abban a közös érdekekben, hogy a falu fejlődjön. Lehet, hogy a sok, fel-

gyülemllett megoldanivaló miatti felfokozott tenni akarás mondatja, hogy ámulni talán túlzás. A Magyar Falu Programon nyertünk a Hegyalja utcai járdafelújításra, az Óvoda régi épületének felújítására, valamint házi kedvencek oltására, ivartalanítására. Az első csak a kivitelezésre vár, a második még előkészítési fázisban, de szépen halad. Csak amiatt nem baj, hogy most nincs is nagyon több lehetőség, mert sok területen még sok a tennivalónk ahhoz, hogy egyáltalán pályázhassunk. Tervek kellene és koncepciók. A mostani év erről a munkáról fog szólni, és remélem, hogy aztán egy sikeresebb gazdasági év következik, amikor a pályázati lehetőségek is kiszélesednek, és elindulhatnak az intézményfelújítások, utak rendbetétele, egyéb közösségi célú projektek.

■ **Nekem nagyon fájó volt az utolsó igazi kocsmá megszünése (Árpád-kert, a „Csipke”), hiszen ezek is közösségi terek voltak, mind az egykori 13. Mi fogja és hogyan pótolni? Mit gondolsz erről? Vajon mit tud ebből átvállalni a Művelődési Ház?**

LA: Szomorúan szemléljük a folyamatot, országos, sőt nemzetközi jelenség, ez a „bürgeresedésnek” az a része, ami szegényebbé tesz. Igazi kocsmakultúrára igenis szükség van! Sokan nem hullatnak könnyeket, de ők gondoljanak arra, semmivel sem fogyasztnak kevesebb alkoholt az emberek. Közösségi helyekre szükség van, az otthoni zugivás, meg a bolt előtti tüske nem a jó irány. A Művelődési Ház jól működik, de nem lehet dolga ezt átvállalni. Kár a B-ért és a Cirpiért is! A Forgó Söröző őrzi még a lángot, nyáron több a lehetőség, de ez illúzió. A többi, parti hely csak szezonális, jó, hogy van, de nem klasszikus kocsmá.

■ **És végül kicsit személyesebb vizek... Mire marad idő egy átlagos napon, héten, hónapban? Szép családot van, a szűkebb és tágabb értelemben is. Hogyan tudsz helytállni?**

LA: A gyerekeimet a közéleti szerepvállalásomtól tudatosan kímélem, nem valók kirkatba, különösen nem lájkokért. Csak annyit: igyekszem, szeretném a családomnak a legjobbat természetesen. Ha visszagondolok a gyerekkoromra, mindkét szülőm szenvedélyesen szerette a hivatását, nekem ez természetes, és nem érzem, hogy hiányt szenvedtem volna bármiben. Az osztályzatról ez ügyben nem engem kell megkérdezni.

■ **Örömmel tölt el sokunkat, hogy megtartottad a zenét, s ezzel a régi baráti együttléteket is. Maradnia kell rá időnek, ugye? Miért fontos ez neked?**

LA: A polgármesterség és a zene nem üti egymást. Remélem, ez nem botránkozás tárgya egy ilyen faluban! Taksonyban 18 évig volt polgármester az, aki közben egy igen kiváló, esküvőkön és bálokon játszó haknicsapatot is

vezetett. Na, ezt én már nem vállalom! Nagy örömmel játszom viszont tematikus koncerteken, kiállításokon, közösségi alkalmakon és azért egy-egy bulin is. Aki igazán zenél, tudja, a zene az csak jön, nem nagyon lehet ellene mit tenni. Szívem szerint csak saját dalokat játszánék, harminc éve ez a hobbim, tele van a fiók, szerintem jó dalokkal. Azért ennek ellentmond, hogy rajtam kívül nem nagyon érdekel ez senkit. De ez nem szegi a kedvem, mert mint mondtam, a zene az csak árad, főleg itt Bogdányban. Amikor szóvá teszem, hogy a szülők írassák zenére a gyerekeiket, ez nem amiatt van, mert nekem ez a hobbim! Például a bélyeggyűjtés vagy a szinkronúszás is nagyon jó dolog. De a zene évszázados hagyomány itt, ez köztudott a járásban, még mindig ez Bogdány védjegye! Megszenteli az ünnepeinket és hétköznapjainkat, kipárnázza közösségünk eresztékeit. A mi generációnk nagyon sokat kapott a zenétől, a helyi kötődéseinket is meghatározta! Akkor egyszerű volt a képlet: focitál és/vagy zenéltél. Huszonöt éve mintegy 150 gyermek tanult zenét, mára száztizes nagyságrend ez a szám. Utánpótlási nehézségek vannak a zenekarainkban, ami még kínos feszültségeket is teremt. Kavalkád a világ. Nagy ma a szabadidős kínálat, számos színvonalas ajánlat van köztük, de sok felszínes is, ami könnyebb „sikerrel” kecsegtet. A zenénél türelemmel el kell jutni a közösségi zenéléshoz, ami nem könnyű. Különösen egy olyan felgyorsult és kevély korban, amikor mindenki kis erőbedobástól vár nagy sikereket. Amikor a „píszí” jegyében a gyerekek nem csak az – akárcsak a magukhoz mért – teljesítményért kapnak dicséretet. Pedig a zene nagyon sokat ad egy fiatalnak, az agy is másképp fejlődik, a memória, figyelem, logika, a zene készségeket fejleszt. Lélekszépítő, önbizalmat ad, kamarában pedig csapatjáték és közösség is. És újra mondom: mikrokozmoszunkban hagyomány, csupa nagybetűvel! Vállat kéne vetni, és ki kéne növekednünk ezt a problémát, amit a számbeli visszaesés jelent.

■ **Végezetül : mit „üzensz” a Híradó olvasóinak és Bogdány lakóinak az új év első napjaiban?**

LA: Áldott, szeretetben teljes Boldog Újévet kívánok! Tegyük meg a kötelességüket, de szakítsanak időt, és szemlélődjének többet, itt szűkebb hazánkban is, hiszen csodálatos és varázslatos helyen élünk. Hagyjanak időt a közösségünkre is! Találkozunk a tereken, a rendezvényeken, építsék, ápolják és óvják emberi kapcsolataikat! Közösségben Bogdány!

■ **Köszönöm a beszélgetést! Ahogy mondani szokták: Minden jót – az Új Esztendőben, Neked is!**

■ Hock Zsuzsa

Hangulatos adventi vásár az óvodában – közösség, fények és jótékonykodás

Az óvoda udvarát idén is különleges, ünnepi varázs lengte be az Adventi vásár alkalmából.

A bensőséges hangulatot a karácsonyhoz illő zene és a gyönyörű, ragyogó fények teremtették meg, amelyek ünnepi díszbe öltöztették az óvoda épületét és udvarát. A délután egyik legvidámabb és egyben legmeghittebb pillanata a közös karácsonyi tánc volt, ahol a gyerekek, szülők, testvérek, óvodai dolgozók közösséget alkotva, felszabadultan, ünnepi hangulatban mozoghattak együtt.

A programot egy mese is gazdagította: Bartócz Ilona Jön a Mikulás című meséjét nézheték meg a gyerekek. A meséhez kapcsolódó illusztrációt az adventi időszakban az óvoda ablakában láthatta mindenki, aki arra járt, hiszen, az óvoda ezzel a mesével kapcsolódott be az adventi meseablak „mozgalomba”.

A standokon a dolgozók munkái mellett helyett kaptak a gyerekek alkotásai is, amelyeket az elmúlt hetekben készítettek.

A vendégek nemcsak a kreatív portékák között válogathattak: külön asztalon sorakoztak azok a könyvek, játékok is, amelyeket szülői adományokból gyűjtöttünk össze. Ezúton is köszönjük a felajánlásokat! Így cserélhettek

gazdát a könyvek, játékok, és kerülhettek akár egy másik gyermek vagy felnőtt ajándékként a karácsonyfa alá. A vásár bevételéből befolyt összeg az Óvoda Alapítványát és ezáltal az óvodát támogatta. Így minden apró vásárlás tehát a közösség fejlődését és a gyermekek élményeinek gazdagítását segítette.

A vásár gasztronómiai kínálata sem okozott csalódást. Frissen sült gofri, ínycsiklandó palacsinta, mini hot-dog, valamint forró tea, fűszeres forralt bor és krémes forró csoki várta a vendégeket, így a hűvös időben is kellemesen tölthettük együtt a délutánt.

Köszönet az alapítvány tagjainak és azoknak a szülőknek, akik akár adománnyal, akár segítséggel, munkával hozzájárultak ahhoz, hogy ez az esemény létrejöhesse!

A rendezvény igazi adventi találkozássá vált: melegséget, összetartozást és ünnepi váromozást hozott az óvodai közösség számára. A vásár nemcsak élményt adott, hanem jó ügyet is szolgált – így mindenki egy kicsit gazdagabban térhetett haza, mint ahogy érkezett.

■ Liebhardt Orsolya
óvodapedagógus

Szavalóverseny

Minden évben megrendezésre kerül az iskolai szavalóverseny, amit lázas vers utáni kutakodás, verstanulás előz meg.

Az idei versenyt Takács Orsolya főigazgató – helyettes nyitotta meg, aki meleg szavakkal bátorította a versenyzőket. A nagy izgalmat Vogel-Lékai Zsófi néni gitáros daléneklése oldotta.

A zsűri tagjai között köszönthettük Tajtiné Judit nénit, iskolánk magyartanárát, Kubisch Bogi nénit, iskolánk volt tanító nénijét, valamint Olgyay Jánost, a Művelődési Ház igazgatóját.

A versek pontozásánál fontos szempont volt, hogy a versmondó korának, érzelmi, értelmi fejlettségének, személyiségének, egyéniségének megfelelő verset választott-e.

A helyezettek könyvjutalomban részesültek, a többi versenyző emléklapot kapott.

Gratulálunk minden versenyzőnek!

Köszönet a felkészítő pedagógusoknak és szülőknek!

■ A versenyszervezők

1. évfolyam: I. Bencze Benedek, II. Herbály Medox, III. Orsai Péter, Különdíj: Eszteró Blanka

2. évfolyam: I. Vogel Emma, II. Dancs Zsombor, III. Kovács Blanka, Különdíj: Parádi Zsófia

3. évfolyam: I. Simon Liza, II. Zeller Elza, III. Orosz Liza

4. évfolyam: I. Rixer Anna, II. Herr Zalán, III. Szép Anna

Dunabogdányi iskolások Bécsben

December 6-án iskolánk 5-8. évfolyamos németes diákjai egy egynapos, élményközpontú nyelvi kiránduláson vettek részt Bécsben. A program célja nem csupán a város felfedezése volt, hanem az, hogy a tanulók valós kommunikációs helyzetekben, idegen környezetben gyakorolják a német nyelvet. A gyerekeknek olyan feladatokat adtunk, amelyek játékosan, mégis izgalmasan ösztönözték őket a beszédre: kérdeztek az utcán, eligazodtak városi helyszíneken, információt kértek az idegenforgalmi irodában, még a magyarországi németek himnuszát is elénekelték a bécsi Operaház előtt.

Tanulóink hét állomást végigjárva, feladatokat megoldva ismerkedhettek meg a bécsi városházával, az osztrák parlamenttel, a Hősök terével, a Hofburggal, Mozart kertjével, és az Operaházzal. A Belváros maga az „élő” történelem és építészeti csoda, az impozáns épületek mellett a gyönyörűen gondozott parkok vártak minket.

A bécsi adventi hangulat, a kulturális látnivalók és a csoportos játékok mind hozzájárultak ahhoz, hogy ez a program tovább erősítse iskolánk közösségét. Tanulóink nagyon fegyelmelmezten rótták a kilométereket, alkalmazkodtak a váratlan helyzetekhez, ügyesen okosan teljesítették a feladatokat.

Hálás köszönettel tartozunk a szülőknek a bizalomért, a pedagógus kollegáknak (Kovács László, Takács Orsolya, Verbói Zoltán, Vogel-Lékai Zsófia), a szülői kíséretnek (Ádámné Jakobi Veronika, Tóth Míra, Nagy Ákos, Nagy Kriszta, Sebedovszki Olga, Székehllyhídi Dániel) az egész napos helytállásért!

■ **Kránicz-Kammerer Zsófia**

REISEBERICHT UNSERER SCHÜLER

Der Ausflug in Wien war sehr schön. Am Hauptplatz haben wir viele schöne Gebäude gesehen. Auf dem Markt haben wir uns umgesehen und ich habe einige Weihnachtsgeschenke gekauft. Danach haben wir bei McDonald's gegessen. Am Parlament haben wir viele Fotos gemacht. Am Ende des Tages waren wir sehr müde und wir sind nach Hause gefahren. **(Dominik Endrejter)**

Wien war sehr schön. In der Stadt haben wir eine Gruppenarbeit gemacht. In meiner Gruppe waren meine Freunde. Wir

haben viele interessante Aufgaben gemacht, zum Beispiel die Volkshymne der Ungarndeutschen gesungen. Die Gebäude in Wien waren wunderschön. Ich habe bei McDonalds zu Mittag gegessen. Der Adventsmarkt hat mir am besten gefallen. **(Marcell Ligetfalvi-Nagy)**

Am Samstag (06.12.) haben wir eine kurze Tour in Wien gemacht. Wir mussten sehr früh aufwachen und aufstehen, weil der Bus um 6 Uhr abgefahren ist. Um 11 Uhr sind wir angekommen. Wir haben viele interessante Orte besucht. Später hatten wir ein gutes Mittagessen und dann haben wir den Weihnachtsmarkt besucht. Viele haben etwas gekauft. Um 18:00 Uhr sind wir in den Bus eingestiegen und nach Hause gefahren. Wir sind sehr spät angekommen. Es war ein super Tag! **(Zsófia Mály)**

20 Jahre Bogdaner Singkreis

A Bogdaner Singkreis két évtizede bizonyítja, hogy az éneklés nemcsak összeköt, hanem közösséget teremt. A kórus 20. születésnapját pezsgő hangulatú kórustalálkozóval és megemlékezéssel ünnepeltük, Tarján és Üröm kórusait láttuk vendégül.

Egy kis történelem... Már az 1970-es évek végén működött hagyományörző dalkör a településen, amely egészen a 80-as évek végéig volt aktív. A kórus Kreisné Ott Mária szakmai vezetése alatt működött, a harmonikakíséretéről Ott Rezső gondoskodott. Egy viszonylag hosszú szünet után a Német Kisebbségi Önkormányzat ösztönzésére Vogelné Fehérvári Terézia vezetésével 2005 szeptemberében 14 régi és új taggal megalakult a Bogdaner Singkreis. Fontos megemlíteni Rixer János, Schwartz József, valamint Pelczer Rudolfné Nusi néni nevét, akik segítették a kórus első szárnypróbálgatásait. A szakmai vezetést nem sokkal később fiatalos és határozott lendülettel Vogel Norbert vette át, aki a mai napig harmonikán is kíséri a kórust. A repertoár

nagyrészt dunabogdányi és Magyarország más területeiről származó magyarországi német népdalokat ölel fel, de a magyar nótákkal sem lehet zavarba hozni a csapatot. Az általános iskolás korosztály is hamar becsatlakozott néhány fővel, a fiatalok fúvós hangszerekkel is színesítették a műsort.

A megalakulást követően három évvel két férfitaggal (Flóris Béla és Kiss László) bővült a kórus. Ez a repertoár nagymértékű színesítését tette lehetővé. Bár a fiúk azt hitték, hogy csak a „Mie san unsri drei Briada” című szám előadására szerződött vendégművészek lesznek, ma már elképzelhetetlen lenne nélkülük a hátsó sor. Az erősítésre sem kellett sokáig várni, Hock László és Kiss Lajos érkezését követően a komolyabb darabok is karakteresen szólalnak meg.

Amire szívesen emlékszünk vissza... A többszáz fellépés között akadnak igazán emlékezetesek. 2007-ben a dunabogdányi németek kitelepítésének 60. évfordulója alkalmából a Duna Táncműhely nagyszabású

produkciót mutatott be a Sportcsarnokban, melyben a Singkreis is közreműködött. 2008-ban Dunabogdány volt az „Északi Régió” Német Nemzetiségi Kultúrgálájának házigazdája, ahol a Singkreis egy fúvós kvintettel kiegészülve tolmácsolta a helyi német nemzetiségi dallamokat. A kórus külföldön is letette névjegyet, **2008-ban Gerlingenben a Bundesschwabenball** eseményen léptünk fel a Dunabogdányi Svábzenekarral együtt, **2013-ban pedig Bécsben** adtunk rövid műsort.

A legfényesebb eredmények A 2013-as év Dunabogdány történelmében egy jelentős méretű dunai árhullámról emlékezetes. A Bogdaner Singkreis a gátaokról egyenesen Solymárra ment, ahol a Landesrat által szervezett kórusminősítő versenyen arany minősítést ért el. Az előző évek tapasztalataiból tanulva három évvel később, 2016-ban újabb minősítő verseny következett, ahol maximális pontszámot elérve arany rozmaring díjat érdemelt ki a csoport, ami egyenesen az országos kórusfesztiválra repített minket, ahol ezt a minősítést megismételtük. 2013-ban megjelent a kórus **első önálló CD kiadványa „Dort drunt' an der Donau”** mottóval, amelyet

FOTÓ: HIDAS ANDRÁS

a 10 éves születésnapjal egyidőben 2015-ben „10 Jahre Bogdaner Singkreis” címmel egy újabb követett. Az együttes közreműködik a Bogdaner Duo által jegyzett „Lieder aus dem Donautal” kiadványon. Egy 10 éves álom vált valóra, amikor egy 45 perces kétnyelvű kisfilmmel is letettük névjegyünket a többi német nemzetiségi kultúrcsoporttal közösen a település életében „Bogdan wie es singt, spielt und tanzt” címmel. 2022-ben a Német Nemzetiségi Tanösvény átadóján, 2023-ban pedig a dunabogdányi németek betelepülésének 300. évfordulója alkalmából rendezett nagyszabású ünnepségsorozaton csillogtattuk meg tudásunkat.

Az éneklés mellett másra is figyelünk! Fontos megemlíteni a Singkreis társadalmi szerepvállalását is. A tagok a község számos közösségi eseményének lebonyolításában is nagy segítséget nyújtanak, számos más művészeti

csoportban, intézményben, egyházi közösségben és civil szervezetben is aktívak. Évről évre helyt állnak az őszi nemzetiségi sördelután és a Pünkösdi Klang konyháján, ahol a rutinos kezek többszáz adag ételt készítenek. A pörköltfőző verseny hagyományain építkező „Lakjon jól a falu” gasztrosokadalmon 2019-ben az előkelő I. helyezést érték el, vörösboros marhapörköltet készítettünk, amelyet zalai dödöllével tálaltunk. Hogy ez az eredmény nem a szerencsén múlt, azt jól jelzi, hogy a főzőversenyen 2023-ban III. helyezett, 2024-ben pedig II. helyezett lett a csapat.

Az utánpótlásról Erről a legtöbb csoport, szervezet nem szívesen beszél. A Singkreis folyamatosan képes a megújulásra, az elmúlt éveket a tudatos építkezés jellemezte, amire büszkék vagyunk. Így biztos, hogy a kórus még sokáig meghatározó szereplője lesz a helyi közösségi életnek.

Az iskolában egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a német nyelvű énekekre, elég ha csak a TrachtTagra vagy a Márton-napra gondolunk. Eddig projektjellegűen, most már viszont egyre inkább rendszeresen tartunk német nemzetiségi kóruspróbákat az iskolában is. Az alakuló kórus első helyi fellépésére jobb helyszínt nem is találhattunk volna, mint a novemberi kórustalálkozót. A gyerekek nemcsak szavakat és dallamokat tanulnak, hanem azt is, hogyan lehet büszkén, szeretettel és felelősséggel továbbvinni azt az örökséget, amit kaptunk. Így válik a kórus közösséggé, a közösség pedig jövővé. Kiemelném a személyes példamutatás fontosságát. Ha gyermekeinket, tanítványainkat az általunk helyesnek és értékesnek ítélt úton szeretnénk látni, akkor bizony nekünk is velük kell azon tartanunk.

■ Vogel Norbert

WEINWETTBEWERB UND SCHWABENBALL

20. BORVERSENY ÉS SVÁB BÁL

2026. február 14. - 18 óra
Dunabogdány, SPORTCSARNOK

BELÉPŐ: 12.500 Ft /részvétel a bálon, welcome drink, vacsora, desszert, borfogyasztás, meglepetés/

NEVEZÉSI KIÍRÁS
(További részletek a Bogdányi Híradóban és telefonon)
A nevezés feltétele tételenként 2 palack bor leadása
2026. február 11. (szerda) 18.00-20.00 között
a Művelődési Házban. Nevezési díj tételenként 1000 Ft.
 Az eredményhirdetésre február 14-én, a közönség előtt kerül sor.
IDÉN IS HIRDETÜNK KOLBÁSZVERSENYT! Nevezési díj nincs!

KÖZREMŰKÖDNEK
 Dunabogdányi Svábzenekar
 Donauknie Tanzgruppe
 Toniféde és Öcsipu

Dunabogdány
 Német Nemzetiségi Önkormányzat

RÉSZVÉTEL KIZÁRÓLAG ASZTALFOGLALÁSSAL! +36 30 836 1526
 /NEVEZNI A BÁLON VALÓ RÉSZVÉTEL NÉLKÜL IS LEHET/ dbnnonk@dunabogdany.hu

DUNABOGDÁNYI BORVERSENY RÉSZLETES NEVEZÉSI KIÍRÁS

Borversenyünk nyílt szervezésű, tehát bárki nevezhet **saját készítésű borával**. Külön felhívjuk a figyelmet, hogy a versenyen **direkt termő szőlőből** (noah, othello, concord, delaware, stb.) készült borok is részt vehetnek, és külön kategóriában díjazottak lehetnek!

A nevezés feltétele tételenként 2 palack bor leadása. Kérjük a palackra kizárólag a borfajta megnevezését és az évjáratot írja rá! A leadáskor minden palackot az azonosításhoz szükséges kóddal látunk el. A leadás **2026. február 11-én** történik a Művelődési Házban. **Ez a nap szerda, erre fokozottan ügyeljünk.**

A borokat lehetőség van megbízott útján is leadni, illetve telefonos egyeztetést követően korábbi időpontban is lehetséges a nevezés.

Nevezési díj tételenként 1000 Ft.

Kolbászverseny is hirdetünk! Az indulás feltétele: minta leadása **február 11-én** a Művelődési Házban, **nevezési díj nincs.**

Az is nevezhet bort, illetve kolbászt, aki személyesen nem tud jelen lenni a rendezvényen és a bálon!

További információ: Vogel Norbert +36 30 836 15 26

„akkor trombita lesz a hangszered...”

Beszélgetés Gräff Alberttel

■ **Hogyan találkozta először a zenével? Volt a családban más is, szüleid vagy rokon, aki szintén zenész volt, és példaként állt előtted?**

Zenész elődeim nem voltak, anyai nagyapám játszott szájharmonikán. Családunkban a zenét az énekítés jelentette. Anyám hallotta, hogy a szentendrei zeneiskola kihelyezett tagozata működik Bogdányban, javaslatára kezdtem el a zeneiskolát.

■ **Mikor döntötted el, hogy zenész leszel? Azonnal tudta, hogy a trombita a hangszered, vagy mással is megpróbálkoztál előtte?**

4. osztályos koromban jelentkeztem a zeneiskolába. Én a tangóharmonikát szerettem volna választani, de erre nem volt lehetőség. A tanári szobában, ahol a beiratkozás történt, a tanári asztalon volt egy trombita. A tanárnő mondta, hogy fújjak bele. Mivel elsőre megszólalt, mondta, hogy akkor trombita lesz a hangszered.

■ **Gondolom, Bogdányban kezdted a tanulmányokat, kinél?**

Igen, az iskolában volt a kihelyezett tagozat. Tanárnőm Tari Vilma volt, akinek 5 év után sikerült elvenni a kedvemet a zenéléstől....

■ **Merre folytattad?**

Emiatt víz-gázszerelőnek tanultam, de hamar hiányozni kezdett a hangszer, ezért felkerestem Elter Jani bácsit, hogy tanítson. Egy év múlva már ifjabb Elter János (Öcsi) átvett Jani bácsitól, ő kezdett el foglalkozni velem.

Ebben az időben (15–17 éves koromban) már megengedte Jani bácsi, hogy én is beálljak a Tűzoltó zenekarba trombitálni egy-egy bálban. Ez nagy büszkeség volt számomra.

■ **Hogyan alakult az életed a tanulmányok után? Te is katonazenész lettél, mint annyian?**

18 éves voltam, amikor Öcsi bevitt a Központi Zenekarba meghallgatásra, majd rövid időn belül meg is kaptam a behívót. Innen kezdődött sorkatonaként a 2 éves szolgálatom a zenekarnál.

Itt a legnagyobb élményem, amit soha nem felejték el, hogy részese lehettem, amikor 1978. január 6-án, hazahozták az Egyesült Államokból a magyar Szent Koronát. A teljes Központi Zenekar, 60 fővel állt ki a rettentő hidegben a Ferihegyi repülőtérre már a repülő érkezése előtt 2 órával. Az élmény viszont kárpótolt mindenért. Úgy szólt a magyar Himnusz, hogy abban benne volt mindenkinek szíve-lelke.

A sorkatonai szolgálatom végén felajánlották, hogy maradjak a katonazenekarban, de tudomásomra jutott, hogy alakul egy rendőrzeneke. El is mentem a meghallgatásra, és

fel is vettek. Így én alapító tag lettem ebben a zenekarban. A többi bogdányi zenész később érkezett: Elter Öcsi, Schilling Vili, Elter Laci. Aztán pár év múlva csatlakozott még Gányi Pisti és Bánlaki Csaba. Elmondható, hogy a bogdányiak meghatározóak voltak a zenekarban.

Sokat turnéztunk a zenekarral, híres, nagy nevű énekesekkel dolgozhattunk együtt. A teljesség igénye nélkül: Antal Imre konferált, kísérhettük Máté Pétert, Cserháti Zsuzsát, de Pitti Katalin, Melis György, Lehoczy Zsuzsa, Oszvald Marika, Koós János is elismerően nyilatkozott, ha a zenekarunk kísérte.

■ **Hogyan élte meg a család, amikor ünnepek, szünetek alkalmával is „dolgoznod” kellett? (Sokan gondolják, hogy a zenész „csak úgy” szórakozik is egyben, amikor fúj.)**

Sokat utaztunk belföldön, külföldön egyaránt. A hétvégeken pedig esküvőkön, bálokön zenéltünk. Szinte nem volt szabad hétvégém.

Szerencsére a családom mindig biztos hátteret jelentett. Ha lehetőség volt arra, hogy feleségem, fiam is részt vehetett egy-egy utazáson, programban, akkor mindig jöttek

velem. A zenekar egy nagy család volt. Gyakran a nyaralásokat, kirándulásokat is együtt töltöttük feleségemmel, gyerekeimmel. Nagyon jó volt így együtt.

■ **Bogdányban minden rendezvényen, tán a mai napig ott vagy és játszol!**

Bogdányban a Svábzenekar megalakulása óta tag vagyok, a mai napig is. Sajnos a látásom megromlott, nem látom a kottát, így új dalokban már nem tudok részt venni. Ha a régi számokat fújuk, akkor természetesen ott vagyok.

■ **A hangszerednek is nyilván van története... Mit mesélne Rólad, magáról?**

Trombitámmal apám lepott meg (Öcsi segítségével), amikor 16 éves voltam. A mai napig megvan, azt fújom minden nap, már több mint 50 éves! Nagyon szeretem!

■ **Van-e a családban folytatás, tán a kisunoka zenél valamit?**

A fiam zongorázni tanult, de 16 évesen abbahagyta, mert más terület érdekelte. Unokám még nem tanul zenét, de nagyon muzikális. Majd kiderül, mit hoz a jövő.

■ **Te magad, ha zenét hallgatsz, mit szeretsz a legjobban?**

Mindenféle zenét szeretek, ami zene! Leginkább a jazz és annak irányzatai a legkedvesebb számomra.

■ **Köszönöm a beszélgetést!**

■ Hock Zsuzsa

Közterheink

Az adózás egyidős a szervezett együttéléssel, a társadalommal. A polgári világban a közterheviseles a közös felelősségvállalás minimuma, belépő a "klubba", egyes korokban az öntudatos polgár büszke áldozatvállalása volt, más, kevésbé fennkölt értelmezésben szükséges rossz, mint a foghúzás. Évszázada, mikor virult a virilizmus: a nagyobb adózó törvényben is nagyobb súlyt kapott a közös ügyek asztalánál, ma ezt a jogegyenlőség nem így rendeli, noha ma is képzeletbeli részvényjegyet az adóigazolás, és a részvényes – a polgár – joggal néz a körmére a közhatalmat gyakorlóknak, hova is gurulnak az adóforintjai. A közhatalmat gyakorló pedig őszintén köszöni a közös áldozatvállalást, és ígygyszik jól sáfárkodni.

SOK VAGY KEVÉS?

A befolyt adóbevétel falunk esetében nem is kevés, a 2024-es évben az iparüzési adó 205,8 millió forintot tett ki, az ingatlanokból 41 millió folyt be, a harmadik helyi adónemünk, az idegenforgalom pedig mintegy 4,8 milliót tett a büdzséhez. 252 millió tehát helyi adóbevételekből.

A 984,5 milliós éves összköltségvetéshez még számos állami támogatás társul a bevételi oldalon (hivatali működtetéshez, különféle feladatellátáshoz vagy akár a közétkeztetéshez különféle támogatások stb.), vagyis további adóforintok járulnak hozzá községünk önkormányzatának működéséhez. Ebből egy hivatali apparátus végzi a közigazgatás helyi szintű ügyes-bajos dolgait, az önkormányzat intézményeket tart fenn, üzemeltet. Jó, ha tudjuk ebben a büdzsében olyan tételek is vannak, amelyek úgymond csak „átfolynak”, például a közétkeztetés ilyen, amely az állami hozzájáruláson túl szülői befizetéseket is takar, bevételi és kiadási oldalon is cél szerint szerepel, ez nem egy „szabad keret”, amit másra költhetünk. Ami mozgástérnek értelmezhető, az a 2025-ös tervezetünkben a 33 milliós céltartalék és a 39 milliós általános tartalékkeret. Ez az az összeg, amit nem a különböző intézmények fenntartására, rezsi, bérekre, néhány apró fejlesztésre terveztünk be. Ebből a céltartalékot arra kell kötelezően költenünk, ami a címke rajta: a 33-ból például 30 millió kötelezően víziközműre fordítandó rész. Ezek évek alatt halmozódtak fel az üzemeltető Fővárosi Vízművek éves bérleti díjaiból (mintegy 13 millió forint). Szép summa, mondhatnánk, de ha azt vesszük, hogy egyetlen utca víziközmű-felújítása adott esetben önmagában több száz milliós összeg, szűkebbre szabja meglódu-

ló fantáziánkat. Marad a 39 millió, mint az általános rész. Ebből kell minden nem várt költséget is fedeznünk, illetve minden olyan dolgot, amivel szépítenénk és fejlesztenénk szeretett falunkat. Nem nagy mozgástér, ráadásul ebben az évben 23 millió forintot vontak el váratlanul szolidaritási hozzájárulásként, amit a költségvetés újrászabása nélkül csak e tartalék terhére tudtunk érvényesíteni. (Reméljük, márciusban az adófeltöltésnél ezt vissza tudjuk igényelni, mert előre tudtuk, most már látjuk is, és a minisztérium felé is láttathatjuk, hogy az iparüzési adóbevétel de facto alatta marad az egy évvel korábbinak, ami jogalapja volt a szolidaritási elvonásnak.)

A három helyi adónemen kívül egy szót ejtsünk egy külön bevételről, a talajterhelési díjról is. Annak kell megfizetnie, aki a település csatornaellátottsággal bíró részén valamilyen oknál fogva nem kötött rá a csatornára. Ez egy karcos, magas díj, azért, hogy a csatornára való kötésre ösztönözze a polgárokat. Az elmúlt hónapokban a hivatal minden olyan címre kiküldött levelet, ahol adatbázisunk szerint tisztázandó a kérdés. Hangsúlyozom, nem a bevétel maximalizálása a cél, hanem az ügy rendezése. Ha a szolgáltatótól (Fővárosi Vízművek) olyan állásfoglalást szerez a polgár, hogy műszakilag nem megoldható a rákötés, ezt el tudjuk fogadni. Sok olyan eset is van, ahol az vélelmezhető, hogy a rákötés megvan, csak illegális. (Csak sügni szeretnék, érdemes felvállalni, mert ez esetben nem az önkormányzatnak kell fizetni, hiszen bebizonyosodik, hogy nem történt talajterhelés. A szolgáltató utólagosan kiszámlázott díja a büntetéssel együtt is kisebb tétel, mint a talajterhelési díj, amit az önkormányzat érvényesít.) Ha sem a műszaki kivétel, sem a rákötés ténye nem áll meg, a talajterhelési díj kifizetendő, és ezzel együtt rendezni kell a rákötést is, mert különben tovább ketyeg az óra a talajterheléssel. Az egész kérdés bolygatása részünkről beleillik abba a sorba, hogy lassan, de biztosan minden ilyen területen kapacitásunk függvényében rendet rakjunk. Népszerűtlen és kevésbé látványos ügyek ezek, de valahol ez is a közterheviseles témaköre, a jogkövető többség mintakövetését védjük, és a felelős magatartást ösztönözzük.

ADÓEMELÉS

Két év után újra adót emel az önkormányzat. 2026. január 1-jétől megváltoznak tehát az adómértékek, új adórendeletet fogadott el a képviselőtestület. Az iparüzési adó a lehetséges maximumon van, ez marad 2 százalék. Az idegenforgalmi adó, amely áthárításra kerül a vendégre, maximum 804 forint lehet vendégszakánként, mi az ezt megközelítő összegre emeltük, 800 forintra.

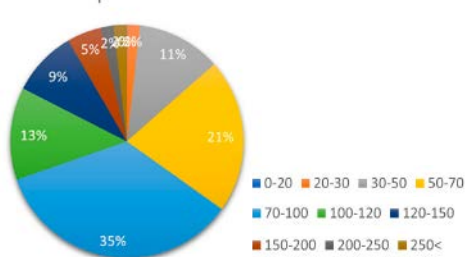
Idegenforgalmi adó (Ft/fő/éj)	
2025-ben	2026-ban
650	800

Építmény-adó (Ft/m ²)		
	2025-ben	2026-ban
lakóépület	225	340
üdülő	1125	1690
egyéb, nem lakáscélú	175	265
vállalkozás tevékenység épület	270	405

A környező településekhez képest nem kiugró a dunabogdányi adómérték, az iparüzésnél és az idegenforgalminál is a maximum közeli értékek a jellemzőek. Az építményadónál a lakóépületet tekintve jóval alacsonyabb szinten van, az üdülőépület kategóriában hasonló szinten, mint másutt. Nálunk nem sávós a rendszer az építményadónál és egyelőre telekadó sem került kivetésre, amely más településeken javarészt része az adóportfóliónak.

Az adókivetés alapját adó adatbázis szerint községünkben a lakóépületek majd háromnegyede 100 m² alatti épület, valamivel több mint fele 50 és 100 m² közötti hasznos alapterülettel rendelkezik.

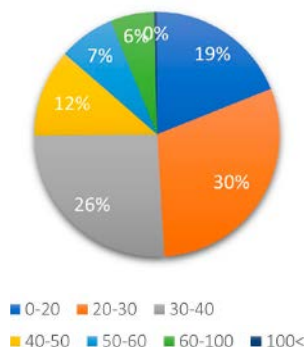
Lakóépületek/db

Az üdülőket illetően az adataink azt mutatják, hogy az adótárgyak háromnegyede ebben a kategóriában 40 m² alatti épület. Sokan életvitelszerűen üdülő besorolású ingatlanban élnek. Felvetődik a kérdés, hogy reális-e a méret? A lakóépület és üdülőépület közötti adózási mérték ollója nem most nyílt szét. Vajon miért nem sorolták át ingatlanukat az anyagilag kedvezőbb lakóingatlan besorolásba!? Bizonyára sok átalakítás történt, és az alapterület-növekményt sok esetben nem jelentették be a nyilvántartásunkba. Az engedélyeztetés hiánya is sokakat sarkallhatott arra, hogy minden a régiiben maradjon. Én arra biztatok mindenkit, akit érint, rendezze ezeket a kérdéseket. Legalizálja a meglévő állapotot. Előbb-utóbb meg kell tenni. Nemcsak azért, mert az ingatlan így forgalomképtelen, hanem mert egy idő után tarthatatlan lesz ez. (Ezt a kérdést a december 8-ai képviselőtes-

tületi ülésen a főépítési beszámoló kapcsán érintettük, érdemes megnézni a Danubia Tv felvételét a YouTube videómegosztón). Szeretném hangsúlyozni, a nagyobb összegű üdülőket érintő adókvetés nem azért ilyen magas, hogy büntesse az ott élőket. Amihez az adózás mértéke társul a statisztikánk szerinti kisméretű és valóban üdülőként használt épület utáni adómérték nem számít olyan nagy összegnek egy valóban ilyen célú ingatlan esetén. Egy rendezett helyzetben pedig más adómérték alá esik majd az az ingatlan, akkor is, ha a valós méret feltüntetésével növekszik az adótárgy. Az átminősítés előírásain is könnyítettek, érdemes utánanézni.

Üdülő/db

MENNYIT VÁRHATUNK?

Építményadónál a 2026. január 1-jén kivetésre kerülő összeg 67,2 millió, a várható bevétel növekménye tehát 22,6 millió forint. Az idegenforgalmi adónál 1,2 millió a várható növekmény, az előző évi vendégéjszaka-számmal számolva 6,4 millió a várt összbevétel. A teljes emelés kb. 24 millió forint pluszt jelenthet a költségvetésben.

Sok vagy kevés? Ha a költségvetést nézzük, épp annyi, mint a legutóbbi szolidaritási hozzájárulásunk. Plusz 3 ember bére. Vagy a leszakadó bérek területén egy felzárkóztatási kísérlet fedezete. Vagy a gyermekszámváltozás miatti kvótakiesés pótlása, több mint a fele lenne. Vagy nagyságrendtől függően 2-3 kiviteli terv ára. Esetleg ráncfelvarrás valamely rossz állapotú intézményi épületen. Mennyi helyre szükséges lenne! Nem bagatellizálni akarom az összeget. Nekünk minden adóforint vagy a lyukak betömését jelenti vagy némi mozgásteret a fejlesztéseknél.

A KINTLÉVŐSÉG

Jogos elvárás, hogy védjük azokat, akik becsülettel eleget tesznek adókötelezettségüknek. Különösen, ha adóemelés is történik. Hivatalunk elkötelezett abban, hogy kezelje a hátralékokat, növelje az adómorált. 2025-

ben az építményadónál a kintlévőség 11 millió forint. Novemberben 55 olyan címre ment ki levél, amely 50 ezer forint feletti tartozással bír. Néhány hét alatt 1 millió befolyt már, és a legtöbb személynél a személyes találkozó alkalmával részletfizetéses megoldással élünk. Folytatódik a munka, és a hivatalnak súlyosabb eszközei is vannak a behajtásra! Kérünk mindenkit, vegye fel a kapcsolatot az adózással foglalkozó kollégával, keressük közösen a megoldást, jobb nem görgetni és pótlékokkal terhelni a tartozást, amely ügysem évül el.

Az üdülőket érintően már szoltunk az engedély nélküli vagy be nem jelentett négyzetméterváltozásokról. Vélelmezzük, hogy ez a szemlélet ipari épületeket is érinthet, valamint olyan engedély nélküli építkezéseket, amelyek külterületen zajlottak, zajlanak. A hivatal eltökélt szándéka, hogy kapacitásának erejével helyre tegye ezeket, bevonva a szóban forgó épületeket a közteherviselés égíse alá. Nem érdemes megvárni ezt sem, kérem, akit érint, rendezze a valóságnak megfelelően ezeket a helyzeteket!

Köszönetet szeretnék mondani a polgárainknak a közteherviselésért, amellyel községünk működéséhez és lehetőség szerinti fejlődéséhez járulnak hozzá!

■ Liebhardt András
polgármester

Elképesztő eredmény a Darts Csapatbajnokságon

2025.11.22-én lezárult a 2. Regionális Amatőr Darts Csapatbajnokság, ahol településünk csapata (Bakos László, Bartók Péter, Bolda Anikó, Cserni Zoltán, Farkas Attila, Honti István, Ladányi Réka, Márkus Attila, Molnár Róbert) minden várakozást felülmúlva, a 4. helyen végzett a 12 induló csapatból. Egy olyan mezőnyben, ahol minden dobás számított, megmutattuk: ismét komolyan számolni kell velünk a régió sportéletében.

Az ideai eredmény pedig különösen értékes számunkra a tavalyi nehézségek után. A csapat mögött egy kihívásokkal teli év állt, ám nem adtuk fel: kitartóan edzettünk, újraépítettük önbizalmunkat, és bebizonyítottuk, hogy a sport iránti szenvedély és az összetartás a legnehezebb időszakokból is fel tudja emelni a közösséget.

A döntő összecsapások során csapatunk végig ott lihegett a dobogósok nyakán, a bronzérem szó szerint egy hajszálon múlt. Nemcsak játszottunk, hanem szívvel-lélekkel küzdöttünk minden egyes legért.

A 4. hely nem „majdnem siker”, hanem egy óriási visszatérés, amely azt bizonyítja, hogy

Dunabogdányban egy olyan lelkes, elszánt és egyre erősödő darts-közösség formálódik, amely rövid időn belül az elitbe is képes lesz betörni.

Reméljük, hogy a csapat teljesítménye inspiráció az egész falunak, ami azt üzeni, hogy kitartással, hittel és kemény munkával a legnehezebb év után is lehet újra nagyot alkotni. Hajrá Dunabogdány!

A dunabogdányi Darts Csapat nevében:

■ Bolda Anikó

ULTI KLUB INDUL A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN!

A szervezők egy Dunabogdányban nagy múltra visszatekintő játékot szeretnének újra elterjeszteni a köztudatban: ez pedig nem más, mint az ULTI! A klubban a világ egyik legszellemesebb kártyajátékát tanítanak meg a fiataloknak, akik nemcsak egy új tudással, hanem baráti társasággal is gazdagodhatnak! Minden hónap 1. és 3. hétfőjén 19-21 óra között várják tehát –elsősorban a fiatalabb- fiúk és lányok jelentkezését, akik szeretnének részesei lenni az újonnan induló csoportnak. Első alkalom: 2026. február 2.

Jelentkezés: muvhaz@dunabogdany.hu e-mail címen.

„A lovak hazataláltak – mi nem.”

Egy dunabogdányi család igaz története a kitelepítés éveiből

2025 novemberében a németországi Poppenweilerben ünnepeltük egy dunabogdányi asszony, Zöld (később Zeller) Erzsébet 90. születésnapját. A ma már Németországban élő rokonunk ekkor mesélte el részletesen azt a történetet, amely generációkon át örözdött: hogyan szakította ki őket a háború utáni Magyarország a saját otthonukból, és milyen hosszú út vezetett az újrakezdésig. A következő visszaemlékezés az ő igaz történetük.

Erzsébet 1935. november 3-án született Dunabogdányban, egy olyan családban, amely a háború viharában próbált túlélni. Az édesapa magyar katona volt, szolgált Oroszországban is. A Zöld nevet viselte egy ideig, de a háború alatt – családi kérésre – visszavette az eredeti Zeller nevet.

1947 nyarán történt az első baljós jel. A Zeller-házból elvitték a családfő lovait, amelyek addig a megélhetést biztosították. A lovak azonban estére mindig visszaszöktek a ház elé. Megálltak az istálló előtt, mintha csak hazavárták volna őket. Beengedni őket azonban nem lehetett: az új tulajdonosok végül minden alkalommal értük mentek.

Nem sokkal később a községházáról is értesítették a családot: ki kell költözniük a házból.

Az anyai nagymamához húzódtak, miközben a faluban már terjedtek a sutogások, hogy valami „készül” a sváb lakosságot érintően. Senki sem hitte, hogy eljön majd a nap, amely örökre megváltoztatja a sorsukat.

1947. augusztus 23-án, éppen az édesapa születésnapján, vasárnap délután érkeztek meg a hatóság emberei a nagyszülők házához. Az apa épp távol volt, Szekszárdon dolgozott, búzáért és kukoricáért cserébe vállalt aratási és utómunkákat.

Otthon csak az anya és két lánya volt – a 12 éves és a hároméves. Közölték velük: **két órájuk van**, hogy összepakoljanak, mert kitelepítik őket. A család úgy hitte, mindez a háború alatti névváltoztatás miatt történik, ezt mások is megerősítették.

Egy lisztesládát ürítettek ki, abba pakolták a legszükségesebb ruhákat, néhány használati tárgyat. A nagymama segített bepakolni, a nagypapa viszont kipakolt: „*Nem kell sok holmi, úgyis visszajön mindenki*” – mondta. Ez a remény azonban soha nem teljesült.

Amikor a teherautóra felszállt az anya a két kislánnyal, mindenki sírt: az otthon maradók is és azok is, akiket elvittek. Nem tudták, hová mennek, csak érezték, hogy **valami bezárult mögöttük**.

A teherautó Dunabogdányból Budafokra vitte őket. Ott 2–3 napot töltöttek a vasútállomáson álló vagonokban. Innen indultak Csehországon keresztül tovább, majd megérkeztek Pirna környékére, ahol rövid pihenőt kaptak. A bogdányiak az erdőben tüzet raktak, és megsütötték az otthonról hozott szalonnát. Jólesett a meleg étel, de a vasutas csak ennyit mondott: „*A lecsöpögő zsír még nagyon fog hiányozni.*”

Igaza lett.

A következő állomás egy **Hojenterda** nevű németországi láger volt, amely korábban foglytáborként működött. A beköltözés előtt fertőtlenítették az embereket és a ruhákat is. A barakkok zsúfoltak voltak, főzni nem lehetett. Ételt ugyan kaptak, de gyakran inkább híg lé volt, mint valódi étel. A kukoricacsutkát is belefőzték a levesbe, hogy többnek tűnjön.

Körülbelül két hét után, szinte a semmiből, megjelent az édesapa.

A Budafokról induló utolsó vonatra fel tudott szállni, és valahogy kiderítette, hová vitték a családját. Sokan próbálták lebeszélni arról, hogy utánuk menjen, de ő hajthatatlan volt.

Ezzel a bátorsággal újra teljes lett a család.

A lágerben töltött 5–6 hét után a kitelepítetteket két csoportba osztották: azok mentek Vogtlandba, ahol több volt a férfi, hogy ők a bányában dolgozhassanak. A Zeller család a másik csoportba került. Nünchritzbe, az egykori NDK területére érkeztek. Itt egy be rendezett, emeleti lakást kaptak. A faluban több bogdányi család is élt. A közeli Elba furcsa látványt nyújtott: mintha „felfelé folyt volna”.

Az anya nem dolgozott, az apa viszont az oroszoknak dolgozott. Élelmiszerjegyet kaptak, amit be kellett osztani. Télen az apa kosarakat font a parasztnak, ezért cserébe ételmet kapott. Így jutottak némi pluszhoz, és még másoknak is oda tudtak adni titokban néhány jegyet.

Hús viszont ritkán volt. A vasutas szavai újra eszükbe jutottak.

A nagyszülők Dunabogdányból borítékba csomagolt rántást küldtek, hogy legyen egy kevés zsiradékuk, de mire megérkezett, a boríték szinte teljesen átázott.

A nagyobbik lány iskolába járhatott, de nehezen ment neki a német, hiszen addig csak „bogdányias nyelven” beszélt, írni-olvasni pedig nem tudott németül. Dunabogdányban a magyar mellett oroszul tanultak – így kellett újrakezdenie mindent.

1947-ben az apa átszökött az NSZK-ba, Bietigheimbe, az ott élő öccséhez. Egy évvel később, 1948-ban a nagybácsi a kisebbik lányt is átmenekítette hozzá, családdegysítési kérelemmel a kezében.

A lányra egy másik bogdányi család vigyázott, amíg az apa dolgozott.

Az NDK-ban maradt anya és nagyobbik lány rendszeresen kaptak 1 kilós csomagokat, mert az ennél nagyobb küldeményt nem engedték. Ha valamit nem ismertek a csomagban – például pudingport vagy szószokat – odaadták a főbélőnek.

1948 áprilisában 12–15 fő bogdányi megpróbált gyalog átszökni az NSZK területére. Eljutottak a határsávig, de elfogták őket, így vissza kellett menniük. Másnap éjszaka ismét nekivágtak – most sikerrel. A pályaudvaron az utolsó pillanatban ugrottak fel a vonatra. A szerelvényen már nem bántották őket a rendőrök. Véget ért az NDK-beli életük. Bietigheimben még két hétig egy lágerben éltek, amíg megkapták az új papírjaikat.

1948 nyarán végre együtt lehetett a család: Stuttgart–Weil im Dorf városrészében kaptak helyet egy bunkerben. Ez volt a háború idején a németek menedékhelye a bombázások alatt. Itt éltek két évig.

Később a katolikus egyház új házakat épített a különböző országokból érkezett menekülteknek. Bár ezek bérelt lakások voltak, a szülők munkához jutottak, a kisebbik lány óvodába, a nagyobbik iskolába járhatott. Dunabogdányiak már nem laktak a faluban, de amikor tehették, találkoztak a régiekkel.

A család 20 évig maradt ebben a környezetben. Kezdték megtalálni, megszokni új „otthonukat”. A gyerekek felnőttek, családot alapítottak, a szülők idővel egyik lányukkal együtt költöztek tovább.

1956 előtt senki sem utazhatott vissza Magyarországra. 1957-ben az anya hat napra kapott vízumot, de Dunabogdányba még ekkor sem engedték: csak Budapesten találkozhatott a szüleivel.

A következő években már hazamehettek a faluba is, de továbbra is vízum kellett, sőt napidíjat is fizetniük kellett – és minden határon szigorú motozás, vámvizsgálat várta

őket. Az Európai Unió hozta el először a könnyebb, szabadabb utazást. Addig minden út egy kis visszarándulás volt a kitelepítés emlékeihez. Amíg tehették, minden évben hazalátogattak.

A Zeller család története egy a sok közül – de minden ilyen történet mögött emberek vannak, otthonok, kényszerű búcsúk, hazájukból kiszakított gyerekek, bizonytalan jövő.

A lovak még visszataláltak a régi házhoz. A családnak azonban hosszú évtizedekbe telt, mire újra otthonra lett.

A Poppenweilerben élő Elizabeth Kammerer visszaemlékezése alapján a történetet a Dunabogdányi Németek Alapítvány kezdeményezésére lejegyezte 2025.11.09-én:

■ Herr Tamás és Herr Tamásné

Irgalmasság lelki cselekedetei: A bántalmazások elviselése

Állatorvos ismerősöm körzetében vendégszerepelt egy vándorcirkusz, melynek egyik zebrájához hívták ki valamilyen panaszára. A beavatkozás során a jószág leharapta gyógyítójának egyik ujját. Ő gyorsan ellátta magát, félretette az ujját, majd folytatta a gyógykezelést. Akkoriban nemhogy az irgalmasság cselekedeteivel nem foglalkoztam, de általában nem szerepeltek istenes dolgok a gondolataimban. A történet azonban megragadott. Milyen eltökéltség kell ahhoz, hogy a számomra fenyegető, sőt bántalmazó lényen segítsék, miközben magam testi épségét kockáztatom. Különösen úgy, hogy ez talán nincs is túlzottan átgondolva, hanem a helyszínen történtek hevében hozni egy ilyen döntést, hogy nem hagyom sorsára a bántalmazómat, pedig magam is segítségre szorulok immár.

Nehezen magyarázható pusztán szakmai elhivatottsággal, elszántsággal, virtussal, hogy ilyen lépjen az ember, különösen embertársával szemben, aki talán épp nem harapja le az ujjamat, de tud közveszélyes lenni. Tartsak ki a gyógyításban, például intelmek megfogalmazásában, mikor fenyeget, dühös, esetleg pánikban van, és nem ura cselekedeteinek, szavainak? Merjem kockáztatni a tekintélyemet, önérzetemet (büszkeségemet), akár testi épségemet, mikor jóakaratomra agresszió a válasz?

Pedig ha ilyen állapotban van, még inkább orvosra szorul. Nem túl régen, eléggé figyelmen kívül hagyott elém egy furgon. Elég nagyot kellett fékezniem, ahogy az engem kö-

zelről és türelmetlenül követő autónak is. A hátsó kolléga ledudálta fejünket. Erre a furgon vezetője megállt, kipattant, és fenyegetően közelített hozzám. Lehúztam az ablakot, hogy legalább azt ne törje be, és mondtam, hogy nem én dudáltam, viszont tényleg elég szerencsétlenül kanyarodott ki. Mivel nem agressziót, hanem megértést tapasztalt, majd elsírta magát panaszával, hogy annyira túlterhelt betonvassal a furgonja, alig tudott kikanyarodni. Megértettem a helyzetét, elkeseredettségét, reménytelenségét, ami miatt a bántó dudálásra elfogyott minden önuralma.

Bizonyára az életben nem minden hasonló helyzetben segít mindenkin, ha az ember megértéssel, szelíden fogadja a támadót, de nagyon szép élményem maradt, hogy még a legnagyobb haragban, konfliktusban is milyen közel vagyunk a szeretet, megértés csatornához mindkét oldalán.

Az emlékem egyébként nem egyedi. Mindenestre sejteni vélem, hogy a bántalmazások elviselése egy olyan cselekedet, amivel a világba egy hatalmas szeretetsomagot tudunk helyezni.

Hétköznapi gondolkodásunkban természetesen eszünk ágában sincs semmilyen bántalmazást elviselni. Ha a sorban akár véletlenül is elénk állnak, akkor is ki vagyunk borulva, és olykor szavakban nem válogatva teremtjük le az illetőt.

Ha messzebből szemléljük az ilyen eseteket, akkor értenünk kell, hogy a gyűlölködő, haragos, agresszív, támadó ember nem jökedvőből

teszi, amit tesz. Világszemléletben nem értelmes megkülönböztetni a testi vagy lelki bajoktól szenvedő ember kínjait. Mindkét esetben gyakran magának köszönheti ezeket, tehát valami felelőssége van, de miért adnék kevesebb segítséget egy dohányosnak, mint azt életében mindig kerülő betegnek?

Az irgalmasság első cselekedete jut eszembe: a bűnösök megintése. Ez mintha a tükörképe lenne. A bűnösökkel irgalommal, szeretettel, megértéssel együttérzéssel bánjunk, de a minket, akár ártatlanul is, de más stílusban támadókat szintén szeretettel toleráljuk.

Minden helyzetnek egy nyitja van: szeretet és alázat. Legyünk a dorgálók vagy megdorgáltak, nekünk azonos bányként kell teljesíteni helyzetünkben! Jobbat nem tudok. Mondanám.

■ Hidas András
www.templomlepcsó.hu

Tetőfedés, bádogozás, lapostető szigetelés és ács munkát vállalok.

Családi ház építéséhez állvány bérlehető.

Kocsisán György 70/5781468

2025 Visegrád Lepencevölgy
(11-es főút 45-ös Km kö!!!)
Telefon: 06 30 / 509-8091

VIS GOKART KALANDPARK VISGRÁD

VISEGRÁDI JÉGPÁLYA

Gyere korizni és hokizni Visegrádra!

NORMÁL IDŐSZAK		KIEMELT IDŐSZAK	
Hétfő:	9-21	Péntek:	17-21
Kedd:	9-21	Szombat:	9-21
Szerda:	9-21	Vasárnap:	9-21
Csütörtök:	9-21		
Péntek:	9-17		

BELÉPŐ	
Felnőtt:	2000 Ft
Gyerek: (14 évesig)	1500 Ft
Nugdijas:	1500 Ft

BELÉPŐ	
Felnőtt:	2500 Ft
Gyerek: (14 évesig)	2000 Ft
Nugdijas:	2000 Ft

KERESD A PÉNZTÁRBAN A KEDVEZMÉNYES ISKOLAI SZÉZONBÉRLETET!!!

KORI KÖLCSÖNZÉS: 2000 Ft
 BUKÓISÁK KÖLCSÖNZÉS: 1500 Ft
 PINGVIN KÖLCSÖNZÉS(30P): 1000 Ft
 ÉLEZÉS: 3000 Ft

Visegrád Lepencevölgy Gokart pálya mellett

SZENIOR ÖRÖMTÁNC

MOZGÁS, ZENE, TÁRSASÁG
memória és figyelemfejlesztés

Szeretettel várunk mindenkit egy kis zenés-táncos mozgásra, együttlétre

a Művelődési Házban csütörtökönként 11-12-ig.

Nem szükséges tánc tudás, sem táncpartner.

Ajánlott korosztály: 50 és 100 év közöttiek

Információ: Ronkay Zsuzsanna +36 30 647 32 57

Részvételi díj: 1000 Ft/óra

VÉRADÁS

Adományozz egészséget. Aki vért ad, életet ad!

A véradásra hozd magaddal a személyi igazolványodat,
TAJ-és lakcímkártyádat!

Véradás helye: **Művelődési Ház Dunabogdány**
Kossuth Lajos út 93.

Véradás ideje: **2026.01.13. kedd**
15.00-18.00

szervező: **MAGYAR VÖRÖSKERESZT** **VÉRADÁS**

szakmai partner: **ORSZÁGOS VÉRÉLLÁTÓ SZOLGÁLAT**

www.veradas.hu

<https://www.facebook.com/onkentes.veradas> Keresd applikációkat a Google Play-en, az App Store-ban és a Windows Marketplace-en.

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA

„Támaszd már fel csillagunkat...”
 címmel tart előadást
dr. Szabó András
 irodalomtörténész
 emlékezve irodalmunk kezdetétől
 a reneszánsz korig,
 így tisztelegve irodalmi kultúránk előtt.

Minden érdeklődőt szeretettel hív és vár
 a Dunabogdányi Esterházy János Társaság.

Helyszín:
 Dunabogdányi
 Művelődési Ház
 Kossuth Lajos utca 93.

Időpont:
 2026. január 22.
 (csütörtök)
 17:00 órákor

Jótekonysági Alapítványi Bál

2026. JANUÁR 24.

Kapunyitás: 18 óra
Vacsora: 19 óra

 Forgó Étterem,
Dunabogdány

"Egy este, ahol életre kel a varázslat."

Zenél a
**TANCEVATY
PARTYZANS**

Értékes
Tombola nyeremények

Belépő: 15.000 Ft

A rendezvényen fénykép és videófelvétel készül, melynek felhasználásához a jegyvásárlással hozzájárul.

Újévi Koncert

A dunabogdányi komolyzenei és hagyományőrző művészeti csoportok seregszemléje

2026. január 25. (vasárnap) / 16:00

Helyszín:
Sportcsarnok, Dunabogdány

Közreműködnek:

Duna-Zug Ifjúsági Fúvószenekar
Bogdanei Singkreis
Donauknie Tanzgruppe
Svábzenekar
Cecília Kórus
Szimfonikus Zenekar

Mindenkit szeretettel várunk!

II. KOLBÁSZTÖLTŐ VERSENY

Wurstfüll-Wettbewerb

2026. január 31. (szombat) *töltsük együtt...
a napot!*

Dunabogdány, Rendezvénytér

A verseny célja: Csapatok jelentkezését várjuk, akik megmérettetnék magukat egy jó hangulatú verseny keretében. A csapatokat több szempont szerint is díjazzuk.
Kötelező elem: egy adag sült kolbász elkészítése időre, a zsúri részére. Minden csapat készíthet egy "különleges kolbászt" is, amelyet külön értékelünk.
A szervezők biztosítják: 10kg kolbász, bél, 1db asztal padokkal, vízvételi lehetőség, a kóstolóhoz kenyér, savanyúság, mustár, tányér és evőeszköz.
A kolbásztöltéshez, a sütéshez szükséges eszközöket és a titkok összetevőket a csapatok hozzák magukkal!

Nevezési határidő: 2026. január 25.
Nevezési díj: 15.000 Ft,-

A BELÉPÉS INGYENES!
KÓSTOLÓJEGY ELLENÉBEN BÁRMELY INDULÓNÁL LEHETŐSÉG VAN KÓSTOLNI!

**10.00 Megnyitó
folyamatosan Kóstoló**
14.00 Eredményhirdetés
15.00 Kapuzárás

AMIÉRT ÉRDEMES KILÁTOGATNI:

- "töltő pálinka", zsíros kenyér
- kolbász kóstoló
- büfé, tea, forralt bor
- zene, gyerekprogramok

INFORMÁCIÓ

dbnnonk@dunabogdany.hu
+36 30 836 1526

II. KOLBÁSZTÖLTŐ VERSENY
DUNABOGDÁNY
2024

Dunabogdány
Nemzetiségi Önkormányzat

A KELLÉKES

KERN ANDRÁS

Eberhard Streul darabja nyomán írta:
Parti Nagy Lajos

rendezte:
Ilan Eldad

A Vigaszínház és az
Orlai Produkciós Iroda
közös előadása

A színházi Magyarországon
a Bartók Zenei Ügynökség közreműködésével került előadásra

Művelődési Ház, Dunabogdány
(2023 Dunabogdány Kossuth Lajos út 93.)

2026. február 07. (szombat) 19 óra

Jegyár: 4.900.- Ft
Jegyek kaphatók elővételben az előadás helyszínén és a oneficket.hu weboldalon.
Jegyrendelés: 36/30-472-9733

